

KONEC, NEBO ÚSVIT NOVÉHO VĚKU?

Zuzana Marie Kostíková

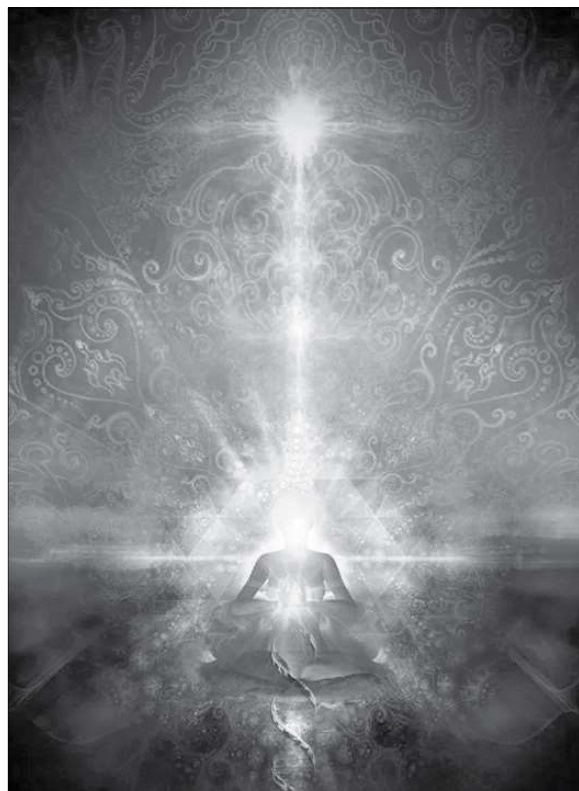
Současná alternativní spiritualita alias hnutí Nového věku, lidově rovněž zvaná „ezoterika“ nebo „ezo“, je v současnosti nejzastoupenějším duchovním směrem v české populaci. Sama označení za „náboženství“ odmítá, protože si pod slovem „náboženství“ představuje zkonstatělé, hierarchické systémy prosazující dogmaticky chápanou víru. Z religionistického hlediska však není důvod ji za „náboženství“ neoznačit – a co víc, za náboženství velké a globalizované, jehož vliv je cítit bezmála po celém světě. A jako se dynamicky rozvíjí ono samo, rozvíjí se i badatelská diskuse o něm; ta však dosud zůstává stále poměrně omezená, a to i v celosvětovém měřítku, natož v českém. S tím pak souvisejí i problémy s terminologií, která čelí unikátním výzvám souvisejícím především s proměnou sebepochopení vyznavačů tohoto mladého náboženství (stručný přehled terminologického vývoje najdete na straně 51).

Tematické číslo Dingiru, které držíte v ruce, se snaží přispět k porozumění alternativní spiritualitě z mnoha různých hledisek a perspektiv. Úvodní text **Zuzany Kostíkové** představuje její vznik a vývojové fáze od kontrakultury šedesátých let až po současnou velkou krizi. Její globální charakter pak ukazuje **Jan Kapusta**, který na příkladu středoamerických Mayů dokládá, jak se šíří mimo Západ. Následující dva texty se na ni dívají jako na kterékoli náboženství, tedy perspektivou nauky a institucí (opět **Zuzana Kostíková**) a rituální praxe (**Helena Dyndová**). Naproti tomu článek **Marie Heřmanové** se soustředí na formu jejího šíření, jíž je především internet – a na něm zejména obrovsky populární sociální sítě. Právě prostředí nových médií představuje klíčovou součást jakékoli snahy alternativní spiritualitu pochopit, jak Marie Heřmanová zdařile ukazuje na příkladu českých instagramových influencerek. Konkrétnějším tématům se pak věnuje text **Matěje Čiháka** o starseeds, a zejména článek **Marty Kolářové** o environmentálních motivech a ekologicky smýšlejících komunitách. Obojí ukazuje významné dílčí aspekty alternativní spirituality, totiž fenomén reinkarnace a „zelenou spiritualitu.“

Speciální místo má v tomto čísle článek **Elišky Fulínové** o antropocénu. Tento pojem vznikl teprve nedávno a je horečně diskutován především v přírodních vědách a ve filosofii. Jsme však přesvědčeni, že by měl dostat prostor i v religionistice, a to zejména právě s ohledem na alternativní spiritualitu. Ta se v posledních dekádách stala typickým příkladem religiozity postmoderní doby, nicméně čas nezadržitelně běží kupředu a postmoderna pozvolna končí, pokud již dokonce neskončila. Je proto třeba otevřít otázku, zda lze o alternativní spiritualitě mluvit právě i jako o spiritualitě antropocenní – rozhodně to alespoň naznačuje trend, kam se ubírá její pojetí holismu a důraz na překonávání dualit.

Téma doplňuje reportáž a rozhovor, skrze něž lze nahlédnout do světa zcela konkrétních fenoménů. **Andrea Beláňová** v rozhovoru s **Miroslavem Kašparem** takto podchytila fenomén šamanismu a změněných stavů vědomí, které tvoří důležitou součást milieu alternativní spirituality. **Josef Křížek** se věnoval andělské meditaci, která je dobrým příkladem, jak spiritualita, vzdor proklamované averzi k tradičním náboženstvím, přejímá i tradiční křesťanské motivy a obléká je do nového symbolického hávu. Výtečným doplněním čísla jsou pak i básně **Adama Borziče**, význačného českého básníka a dlouholetého šéfredaktora časopisu *Tvar*, které ukazují průnik alternativní spirituality a světa vysoké kultury. ■

Medailonek autorky je na straně 46.

OBSAH

Mimo téma

Kde je opravdu láska (*Barbora Spalová*) 38

Zahraničí

Zápas o justici v Izraeli (*Petr Sláma*) 41

Téma

New Age, „ezo“, alternativní spiritualita
(*Zuzana Marie Kostíková*) 43

„Spiritualita“ jako globální náboženství
(*Jan Kapusta*) 47

„Necírkevní“ neznamená „nenáboženská“
(*Zuzana Marie Kostíková*) 50

Praxe alternativní spirituality (*Helena Dyndová*) 54

„Sdílím s vámi svoji cestu“ (*Marie Heřmanová*) 57

Vítejte v antropocénu! (*Eliška Fulínová*) 60

Fenomén starseeds (*Matěj Čihák*) 64

Eko-spiritualita (*Marta Kolářová*) 66

Andělská meditace o sebelásce (*Josef Křížek*) 69

Rozhovor s Miroslavem Kašparem

Slovu „duchovno“ se snažím vyhýbat
(*Andrea Beláňová*) 70

Recenze

Církevní dějiny nikoli z konfesního hlediska
(*Jaroslav Hrdlička*) 72

Dívat se na muslimy s úctou (*Zdeněk Vojtíšek*) 72

Čtení

Alternativní spiritualita v literatuře a Adam Borzič

3. strana obálky